

Kyrkomötet
Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2011:5
Energianvändning

Uppsala den 28 september 2011

Sammanfattning

Utskottet konstaterar att det redan finns material som kan ge tillräcklig vägledning om vilka energislag som är etiskt försvarbara att använda. Vidare anser utskottet att det är viktigt att Svenska kyrkan är med och förespråkar användning av förnyelsebara energikällor. Det krävs en lokal kännedom och utskottet tror därför inte på centrala regler utan anser att det är en bättre ordning att frågorna om vindkraftsprojekt hanteras regionalt på stiftsnivå. Utskottet föreslår därför att motion 2011:31 avslås i sin helhet.

Utskottet ställer sig tveksamt till om ett centralt avtal med en elleverantör.

Vindkraft

Vindkraft en rörelsegren inom stiftens förvaltning av prästlönetillgångarna

Genom beslut av 2009 års kyrkomöte (KsSkr 2009:3, Kr 2009:1, KmSkr 2009:20) har kyrkostyrelsen från och med år 2010 i uppdrag enligt 46 kap. 5a § i kyrkoordningen att ha tillsyn över stiftens förvaltning av prästlönetillgångar och enligt 5d § i samma kapitel att minst en gång varje år kalla till överläggningar med företrädare för stiftens förvaltningsorgan för samråd om förvaltningen av prästlönetillgångarna. I tillsynen ingår råd, stöd och hjälp i frågor som rör förvaltningen av dessa. I kyrkostyrelsens tillsyn över förvaltningen av prästlönetillgångarna ingår att följa upp vilka tillgångsslag som förvaltas och att natur- och kulturmiljövårdens intressen beaktas i skälig omfattning i förvaltningen.

Med anledning av detta uppdrag har kyrkokansliet sammanställt en rapport *Samråd och tillsyn prästlönetillgångar 2010*. I rapporten redovisas även de tillgångsslag som förvaltas, men som inte riktigt ryms i näringsgrenarna skog, jord och fond, ett av dem är vindkraft. Under de senaste åren har vindkraft blivit ett allt vanligare alternativ till de traditionella rörelsegrenarna. I rapporten redovisas hur vindkraft har utvecklats bland stiftens förvaltningsorgan och hur man tänker sig att utvecklingen ska se ut på längre sikt. Samtliga stift är inriktade på att på ett eller annat sätt etablera sig inom vindkraftsproduktion, där den vanligaste formen är utarrendering av mark för uppförande av vindkraftverk. Intäkterna från vindkraftsområdet är för närvarande mycket blygsam, många stift har ännu inga vindkraftverk uppförda på prästlönetillgångarnas mark även om arrendeavtal finns undertecknade.

Kyrkvinden EF

Kyrkvinden EF bildades i juni 2005. Det är en ekonomisk förening som har till ändamål att främja sina medlemmars ekonomiska intressen genom att förmedla och i egen regi eller genom samarbetspartner producera miljövänlig elkraft, främst med vindkraftverk. Föreningen ska bygga upp kapital som säkrar byggnation, drift, underhåll och demontering av föreningens vindkraftverk.

Det första vindkraftverket togs i drift sensommaren 2009 och har sedan dess gett cirka 18 000 000 kWh ren elenergi som kommit föreningens medlemmar tillgodo för 0,25 kr/kWh. I höst anordnar föreningen ett seminarium och till det har representanter för stiftens –

ansvariga för energifrågor, miljösamordnare – representanter för kyrkokansliet, Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation m.fl. inbjudits. Med seminariet vill föreningen ge möjlighet för företrädare för kyrkan på olika nivåer att ge sin syn på möjlig och kanske önskvärd utveckling av vindkraft i Svenska kyrkan. Kyrkvinden kommer att ge sin syn. Förhoppningen är att det ska bli möjligt att formulera en gemensam uppfattning för området. Arbetet med energiomställning kan i Svenska kyrkan förena ekonomiska besparingar med

Motion 2011:31, En gemensam syn på Svenska kyrkans energianvändning

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:31.

I boken *Handbok i hållbar energianvändning* för kyrkan, som kyrkostyrelsen varit med om att ta fram, ligger fokus mycket konkret på hur Svenska kyrkan på alla nivåer kan och bör ta sitt ansvar för att hejda den globala uppvärmningen. I boken finns både teologiska reflektioner och strategier samt förslag på hur det rent konkret går till att effektivisera energianvändningen. Handboken anser utskottet ger tillräcklig vägledning för egendomsförvaltningen när stift, samfälligheter och församlingar ska ta ställning till vilka energislag som är etiskt försvarbara.

Det är viktigt att Svenska kyrkan är med och förespråkar användning av förnyelsebara energikällor. Utskottet konstaterar att frågan om vindkraften står högt upp på dagordningen i stiftens förvaltning. Frågor om var vindkraft kan etableras är dock en fråga som ytterst avgörs genom beslut från berörda myndigheter.

När det är aktuellt för Svenska kyrkan att direkt eller indirekt delta i vindkraftsprojekt förutsätter utskottet att det bl.a. tas hänsyn till kulturlandskap och kulturbyggnader och att man för en dialog med berörda intressenter. För detta krävs en lokal kännedom. Därför är det olämpligt med en central lösning på vilka regler som ska gälla. En bättre ordning är att frågorna hanteras regionalt på stiftsnivå i nära dialog med berörda församlingar. Utskottet föreslår att motionen avslås i sin helhet.

Vill du läsa hela betänkandet, gå in på

<http://www.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=816885>